

KUĢA VADĪTĀJA UZ KUĢIEM, MAZĀKIEM PAR 50 BT PROFESIJAS STANDARTS

1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis	
Kuģa vadītājs uz kuģiem, mazākiem par 50 BT	Otrais profesionālās kvalifikācijas līmenis (2.PKL) (atbilst trešajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (3.LKI))
2. Profesionālās kvalifikācijas prasības	
Profesijas specializācijas: Nav.	
Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Nav.	
3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu kopsavilkums	
<p>Kuģa vadītājs uz kuģiem, mazākiem par 50 BT, var strādāt uz dažādu tipu kuģiem, kuru bruto tilpība ir mazāka par 50 BT. Nodrošina kuģa, kravas, pasažieru un apkalpes drošību, plāno, organizē kuģa pārgājienu un patstāvīgi vada kuģi, nodrošina radiosakarus un sardzes pienākumu pildīšanu, kuģa tehnisko ekspluatāciju, kravas operācijas un citas ar kuģa darbību saistītas operācijas. Ievēro darba drošības, labas darba prakses, vides aizsardzības un saistošo nacionālo un starptautisko normatīvo aktu prasības.</p> <p>Kuģa vadītājs uz kuģiem, mazākiem par 50 BT, var strādāt uz Latvijas vai citu valstu karogu kuģiem piekrastes kuģošanā, ar nosacījumu, ka viņa profesionālās kompetences, saskaņā ar normatīvajos aktos par jūrnieku sertificēšanu noteiktajām prasībām, atbilst 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu, sertificēšanu un sardzes pildīšanu (STCW konvencija) kodeksa A-II/3. standarta samazinātām prasībām.</p> <p>Kuģa vadītājs uz kuģiem, mazākiem par 50 BT, var strādāt uz iekšējo ūdeņu kuģiem, komercdarbībā iesaistītiem atpūtas kuģiem un zvejas kuģiem, ar nosacījumu, ka viņa profesionālās kompetences atbilst normatīvajos aktos par jūrnieku sertificēšanu noteiktajām prasībām.</p> <p>Kuģa vadītāja uz kuģiem, mazākiem par 50 BT, pienākumi un uzdevumi:</p> <p>3.1. Kuģa, kas mazāks par 50 BT, vadīšana:</p> <ul style="list-style-type: none">– īstenot kuģa pārgājienu;– uzturēt navigācijas sardzi;– lietot profesionālo angļu valodu darba pienākumu veikšanā;– rīkoties avārijas situācijās;– rīkoties, saņemot briesmu signālu;– veikt manevrus ar kuģi;– ekspluatēt maza kuģa enerģētiskās iekārtas. <p>3.2. Kravas un pasažieru pārvadāšana ar kuģiem, kas mazāki par 50 BT:</p>	

- sagatavot kuģi kravas iekraušanai;
- sagatavot nepieciešamo dokumentāciju kravas iekraušanai;
- uzraudzīt kravas iekraušanu un izkraušanu;
- nostiprināt kravu;
- kontrolēt kravas pārvadāšanai nepieciešamos apstākļus;
- veikt pasažieru pārvadājumus.

3.3. Radiosakaru organizēšana uz kuģiem, kas mazāki par 50 BT:

- lietot globālās jūras negadījumu un drošības sakaru sistēmas (GMDSS) aprīkojumu informācijas pārraidīšanai un saņemšanai;
- nepieļaut maldinošas informācijas pārraidīšanu;
- pārbaudīt GMDSS aprīkojuma darbību;
- uzturēt GMDSS žurnālu;
- nodrošināt radiosakarus avārijas situācijās.

3.4. Rūpes par kuģa un cilvēku drošību, kā arī vides aizsardzību uz kuģiem, kas mazāki par 50 BT:

- ievērot vides piesārņojuma novēršanas prasības;
- uzturēt kuģa jūrasspēju;
- sniegt pirmo medicīnisko palīdzību uz kuģa;
- uzraudzīt normatīvo aktu prasību izpildi;
- veicināt personāla un kuģa drošību.

3.5. Kuģa, kas mazāks par 50 BT, vadītāja profesionālo pienākumu veikšanai nepieciešamo vispārējo zināšanu un prasmju pielietošana:

- lietot valsts valodu;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas;
- piemērot matemātikas un dabaszinību pamatprincipus un paņēmienus;
- sadarboties un ievērot profesionālās saskarsmes principus;
- pilnveidot profesionālo kvalifikāciju;
- ievērot darba tiesisko attiecību normas.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Profesionālās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
4.1.	Īstenot kuģa pārgājienu.	<p>Izvēlēties piemērotākā mēroga kartes.</p> <p>Koriģēt navigācijas kartes un publikācijas saskaņā ar jaunāko pieejamo informāciju.</p> <p>Iegūt, pareizi interpretēt un izmantot visu nepieciešamo informāciju no navigācijas kartēm un publikācijām.</p> <p>Izplānot kuģa pārgājienu, attēlojot to uz navigācijas kartēm.</p> <p>Pielietot piemērotāko metodi kuģa atrašanās vietas noteikšanai, ņemot vērā dominējošos apstākļus un nosacījumus.</p> <p>Pārbaudīt navigācijas iekārtu darbību.</p> <p>Noteikt magnētiskā kompasa labojumus.</p> <p>Labot kuģa kursus un peilējumus ar attiecīgajiem magnētiskā kompasa labojumiem.</p> <p>Pareizi interpretēt un izmantot pieejamo meteoroloģisko informāciju.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Navigācijas pamatjēdzieni. Kuģa lagrēķins. Vispārēji kuģu pārgājienu plānu izstrādāšanas principi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Karšu kataloga, navigācijas karšu un publikāciju uzbūve, to pielietošana. Navigācijas karšu un publikāciju apzīmējumi. Kuģa atrašanās vietas noteikšanas metodes (pēc krasta orientieriem un navigācijas līdzekļiem).</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Radiolokācijas iekārtas izmantošanas principi. Elektronisko jūras navigācijas karšu sistēmas (ECDIS) izmantošanas principi pārgājiena plānošanā un īstenošanā.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Magnētiskā kompasa labojumu noteikšanas metodes. Kuģa kursu un peilējumu labojumu aprēķini.</p> <p><u>Izpratnes līmenī:</u> Meteoroloģisko sistēmu raksturīgās pazīmes.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Meteoroloģiskās informācijas izmantošanas principi pārgājiena</p>	<p>Spēja izplānot kuģa pārgājienu un īstenot to, izmantojot visu pieejamo informāciju un navigācijas aprīkojumu.</p>	4. LKI

			plānošanā.		
4.2.	Uzturēt navigācijas sardzi.	<p>Pildīt navigācijas sardzi saskaņā ar kuģa procedūrām, kuģošanas līdzekļu satiksmes noteikumiem un STCW konvencijas prasībām.</p> <p>Veikt novērošanu saskaņā ar kuģa procedūrām, STCW konvencijas un 1972. gada Konvencijas par starptautiskajiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (COLREG konvencija) prasībām.</p> <p>Atpazīt un lietot navigācijas ugunis, zīmes, skaņas un gaismas signālus.</p> <p>Uzturēt kuģa žurnālu un veikt citus pierakstus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Kuģa žurnāla aizpildīšanas kārtība.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> STCW konvencijas kodeksa A-VIII standarta prasības (navigācijas sardzes pieņemšana, uzturēšana un nodošana). COLREG konvencijas prasības, piemērošana un mērķi. Eiropas iekšējo ūdeņu kodeksa (CEVNI kodekss) prasības. Nacionālo normatīvo aktu prasības par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos. Ziņošanas procedūras saskaņā ar vispārējiem principiem attiecībā uz kuģu ziņošanas sistēmām un ar kuģu satiksmes vadības dienesta (VTS) procedūrām.</p>	Spēja uzturēt drošu navigācijas sardzi saskaņā ar spēkā esošajiem starptautiskajiem un nacionālajiem normatīvajiem aktiem un procedūrām.	4. LKI
4.3.	Lietot profesionālo angļu valodu darba pienākumu veikšanā.	<p>Skaidri un saprotami sazināties angļu valodā ar citiem kuģiem, krasta stacijām, satiksmes dienestiem, kuģa apkalpi un citām kuģa operācijās iesaistītām personām darba pienākumu veikšanā.</p> <p>Lietot un pareizi interpretēt jūrniecības un citas publikācijas, kā arī kuģa drošības ziņojumus angļu valodā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Vārdu krājums angļu valodā. Angļu valodas gramatika un pareizrakstība. Komunikācija angļu valodā dažādās situācijās. Jūrniecības terminoloģija angļu valodā. Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (IMO) Jūras sakaru standartfrāzes.</p>	Spēja skaidri un saprotami sazināties angļu valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanā, pielietojot jūrniecības terminoloģiju un IMO Jūras sakaru standartfrāzes.	4. LKI
4.4.	Rīkoties avārijas situācijās.	<p>Noteikt avārijas situācijas veidu un apmēru.</p> <p>Organizēt apkalpes darbību avārijas situācijā.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa bojājumu sākotnējais novērtējums un to novēršanas veidi. Sākotnējie pasākumi, kas veicami pēc sadursmes vai uzskriešanas uz sēkļa. Procedūras kuģa un personu glābšanai, palīdzības sniegšanai citam kuģim un reaģēšanai avārijas situācijā ostā. Piesardzības pasākumi pasažieru</p>	Spēja rīkoties avārijas situācijās atbilstoši avārijas veidam un apmēriem.	4. LKI

			aizsardzībai un drošībai avārijas situācijās.		
4.5.	Rīkoties, saņemot briesmu signālu.	Nekavējoties atpazīt briesmu signālu. Piemērot rīcības procedūru atbilstoši situācijas veidam un saskaņā ar Starptautiskās aviācijas un jūras meklēšanas un glābšanas rokasgrāmatas 3. daļu (IAMSAR rokasgrāmata).	<u>Priekšstata līmenī:</u> Meklēšanas un glābšanas operāciju organizācija atbilstoši IAMSAR rokasgrāmatas 3. daļai. <u>Izpratnes līmenī:</u> COLREG konvencijas IV pielikumā noteiktie avārijas signāli.	Spēja atpazīt un reaģēt uz briesmu signālu saskaņā ar norādēm IAMSAR rokasgrāmatā.	3. LKI
4.6.	Veikt manevrus ar kuģi.	Vadīt kuģi dažādos kuģošanas apstākļos, nodrošinot kuģošanas drošību. Veikt kuģa tauvošanās operācijas. Veikt kuģa enkurošanās operācijas.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kuģa manevrēšanas elementi. Faktori, kas ietekmē kuģa manevrēšanu. Enkurvietas izvēles principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Enkurošanās un pietauvošanās procedūras.	Spēja droši manevrēt kuģi dažādos kuģošanas apstākļos, ņemot vērā ārējo faktoru iedarbību un saskaņā ar vispārpieņemtu praksi.	3. LKI
4.7.	Ekspluatēt maza kuģa enerģētiskās iekārtas.	Darbināt kuģa dzinējus un citu tehnisko aprīkojumu saskaņā ar ekspluatācijas rokasgrāmatām un procedūrām. Veikt kuģa dzinēju un cita tehniskā aprīkojuma apkopi saskaņā ar ekspluatācijas rokasgrāmatām un procedūrām. Nodrošināt degvielas, eļļas un ūdens uzņemšanu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Degvielas uzņemšanas un uzglabāšanas sistēmas darbības principi. MARPOL konvencijas un nacionālo normatīvo aktu prasības jūras vides piesārņojuma novēršanas jomā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa enerģētisko iekārtu darbināšana un apkope. Degvielas, eļļas un ūdens patēriņa aprēķina metodes.	Spēja droši ekspluatēt maza kuģa enerģētiskās iekārtas saskaņā ar ekspluatācijas rokasgrāmatām un procedūrām.	3. LKI
4.8.	Sagatavot kuģi kravas iekraušanai.	Sagatavot kravas tilpnes kravas uzņemšanai. Pārbaudīt kravas apstrādes aprīkojumu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kravas apstrādes aprīkojuma darbības principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kravas tilpņu sagatavošanas procedūras dažādu kravu uzņemšanai.	Spēja sagatavot kravas tilpnes un kravas apstrādes aprīkojumu pirms kravas iekraušanas.	3. LKI

4.9.	Sagatavot nepieciešamo dokumentāciju kravas iekraušanai.	Pārbaudīt kuģa sertifikātu atbilstību konkrētas kravas pārvadāšanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības kuģa sertifikācijai. Kravu, tostarp bīstamu, riskantu un kaitīgu kravu, izvietojuma nosacījumi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kuģa noturības parametru aprēķini. Kravas dokumentu aizpildīšanas kārtība.	Spēja precīzi sagatavot visu nepieciešamo dokumentāciju kravas iekraušanai saskaņā ar starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasībām.	3. LKI
		Sagatavot kravas plānu.			
		Noformēt kravas dokumentus.			
4.10.	Uzraudzīt kravas iekraušanu un izkraušanu.	Kontrolēt kravas plāna izpildi kravas operāciju laikā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautiskās prasības kravu, tostarp bīstamo, riskantu un kaitīgu kravu, drošai apstrādei. Kravas apstrādes aprīkojuma drošas darba slodzes principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba drošības prasības.	Spēja uzraudzīt kravas iekraušanu un izkraušanu saskaņā ar sagatavoto kravas plānu.	3. LKI
		Droši ekspluatēt kravas apstrādes aprīkojumu.			
4.11.	Nostiprināt kravu.	Pielietot piemērotākos kravas stiprinājumu veidus un metodes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Kravas stiprināšanas metodes, atbilstoši kravas nostiprināšanas rokasgrāmatai. <u>Lietošanas līmenī:</u> Kravu stiprinājumi, to veidi un pielietošana.	Spēja droši nostiprināt kravu saskaņā ar kravas nostiprināšanas rokasgrāmatas prasībām.	3. LKI
		Ievērot kravas nostiprināšanas prasības.			
4.12.	Kontrolēt kravas pārvadāšanai nepieciešamos apstākļus.	Uzraudzīt kravas un tās stiprinājumu stāvokli pārgājiena laikā.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Dažādu kravu īpašības. Ārējo faktoru ietekme uz kravas īpašībām. <u>Izpratnes līmenī:</u> Kravas pārvietošanās ietekme uz kuģa noturību. Kravu, tostarp bīstamo, riskantu un kaitīgu kravu, ietekme uz cilvēku un kuģa drošību.	Spēja kontrolēt un nodrošināt kravas pārvadāšanai nepieciešamos apstākļus.	3. LKI
		Nodrošināt kravai nepieciešamos apstākļus (temperatūru, mitruma daudzumu, ventilāciju u.tml.)			
4.13.	Veikt pasažieru	Iepazīstināt pasažierus ar drošības	<u>Izpratnes līmenī:</u>	Spēja nodrošināt drošu pasažieru	4. LKI

	pārvadājumus.	pasākumiem uz kuģa. Rūpēties par pasažieru drošību pārgājiena laikā.	Drošības pasākumi uz kuģa. Pūļa vadības metodes. Starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības attiecībā uz drošību uz kuģa, pārvadājot pasažierus. <u>Lietošanas līmenī:</u> Trauksmes signālu veidi un to nozīme. Individuālo glābšanās līdzekļu izmantošana.	pārvadāšanu, ievērojot drošības noteikumus un saskaņā ar starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasībām.	
4.14.	Lietot kuģa radiosakaru aprīkojumu informācijas pārraidīšanai un saņemšanai.	Izmantot radiosakaru aprīkojumu saskaņā ar tā ekspluatācijas rokasgrāmatām. Skaidri un konkrēti formulēt ziņojuma saturu, izmantojot Jūras sakaru standartfrāzes.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautiskās Telekomunikāciju savienības Radionoteikumu (ITU Radio Regulations) prasības. Globālās jūras negadījumu un drošības sakaru sistēmas (GMDSS) rokasgrāmatā noteiktās ziņošanas procedūras. <u>Lietošanas līmenī:</u> IMO Jūras sakaru standartfrāzes.	Spēja sekmīgi un lietderīgi pārraidīt un saņemt informāciju, izmantojot kuģa radiosakaru aprīkojumu saskaņā ar tā ekspluatācijas rokasgrāmatām un starptautiskajiem noteikumiem.	4. LKI
4.15.	Nepieļaut maldinošas informācijas pārraidīšanu.	Īstenot preventīvos pasākumus viltus briesmu signālu pārraidīšanas novēršanā. Laicīgi atcelt viltus briesmu signālu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautiskajā signālu kodeksā (INTERCO) noteiktie signāli. <u>Lietošanas līmenī:</u> Procedūras viltus signālu seku mazināšanai.	Spēja nepieļaut maldinošas informācijas pārraidīšanu ar kuģa radiosakaru aprīkojumu.	3. LKI
4.16.	Pārbaudīt radiosakaru aprīkojuma darbību.	Testēt radiosakaru aprīkojumu saskaņā ar tā ekspluatācijas rokasgrāmatām. Pārbaudīt rezerves enerģijas avotu tehnisko stāvokli un darba parametrus. Identificēt radiosakaru aprīkojuma bojājumus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Radiosakaru aprīkojuma uzbūve un darbības principi. Prasības rezerves enerģijas avotiem. <u>Lietošanas līmenī:</u> Radiosakaru aprīkojuma testēšanas procedūras.	Spēja pārbaudīt un testēt radiosakaru aprīkojumu saskaņā ar tā ekspluatācijas rokasgrāmatām.	3. LKI
4.17.	Uzturēt radiosakaru	Veikt ierakstus radiosakaru žurnālā par saņemtajiem un pārraidītajiem	<u>Lietošanas līmenī:</u>	Spēja uzturēt radiosakaru žurnālu, dokumentējot saņemtos un pārraidītos	3. LKI

	žurnālu.	ziņojumiem.	Radiosakaru žurnāla aizpildīšanas kārtība.	ziņojumus un radiosakaru aprīkojuma darbības pārbaudes un testus.	
		Dokumentēt radiosakaru aprīkojuma darbības pārbaudes un testus.			
4.18.	Nodrošināt radiosakarus avārijas situācijās.	Pārraidīt briesmu signālu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> GMDSS rokasgrāmatā noteiktās procedūras briesmu signāla pārraidīšanai. Meklēšanas un glābšanas radiosakari, tostarp IAMSAR rokasgrāmatas 3. daļā noteiktās procedūras.	Spēja sekmīgi nodrošināt radiosakarus ar citiem kuģiem un krasta stacijām avārijas situācijās.	4. LKI
		Sekmīgi nodrošināt radiosakarus kuģa atstāšanas, ugunsgrēka un pilnībā vai daļēji bojāta radiosakaru aprīkojuma gadījumā.			
4.19.	Ievērot vides piesārņojuma novēršanas prasības.	Uzraudzīt kuģa operāciju norisi un nodrošināt to pilnīgu atbilstību 1973. gada Starptautiskās konvencijas par piesārņojuma novēršanu no kuģiem (MARPOL konvencija) un nacionālo normatīvo aktu prasībām.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Piesārņojuma no kuģiem ietekme uz jūras vidi. <u>Izpratnes līmenī:</u> Procedūras kuģa operāciju uzraudzībai saskaņā ar MARPOL konvencijas un nacionālo normatīvo aktu prasībām jūras vides piesārņojuma novēršanā. Paziņošanas kārtība noplūžu vai piesārņojuma gadījumā. <u>Lietošanas līmenī:</u> Jūras vides piesārņojuma novēršanas pasākumi. Naftas produktus saturošo ūdeņu, notekūdeņu un atkritumu apstrādes kārtība. Saistošo kuģa dokumentu aizpildīšanas noteikumi un kārtība.	Spēja ievērot vides piesārņojuma novēršanas prasības saskaņā ar MARPOL konvencijas un nacionālo normatīvo aktu prasībām.	4. LKI
		Piesārņojuma gadījumā nekavējoties rīkoties saskaņā ar MARPOL konvencijas prasībām un nacionālajiem normatīvajiem aktiem.			
4.20.	Uzturēt kuģa jūrasspēju.	Nodrošināt kuģa noturības atbilstību IMO kuģu sākotnējās noturības kritērijiem.	<u>Priekšstata līmenī:</u> Kuģa konstrukcijas elementi un to nosaukumi. Kuģa ūdensnecaurlaidības principi. <u>Izpratnes līmenī:</u> IMO kuģu sākotnējās noturības kritēriji. Pasākumi daļējas kuģa sākotnējās peldamības zaudēšanas gadījumā.	Spēja uzturēt kuģa jūrasspēju saskaņā ar IMO kuģu sākotnējās noturības kritērijiem un vispārpieņemtu praksi.	3. LKI
		Nodrošināt kuģa ūdensnecaurlaidību atbilstoši vispārpieņemtai praksei.			

4.21.	Sniegt pirmo medicīnisko palīdzību uz kuģa.	Nekavējoties un pareizi noteikt ievainojumu un slimību iespējamus cēloņus, veidu un apmēru.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ievainojumu un slimību iespējamie cēloņi, veidi un apmērs.	Spēja nekavējoties sniegt pirmo medicīnisko palīdzību uz kuģa, līdz minimumam samazinot cietušā dzīvības apdraudējumu.	4. LKI
		Sniegt pirmo medicīnisko palīdzību, līdz minimumam samazinot cietušā dzīvības apdraudējumu.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas paņēmieni. Konsultācijas ar krasta medicīnas iestādēm un iegūtās informācijas efektīva pielietošana pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanā uz kuģa.		
4.22.	Uzraudzīt normatīvo aktu prasību izpildi.	Pareizi piemērot normatīvo aktu prasības attiecībā uz cilvēku dzīvības drošību jūrā un aizsardzību.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības attiecībā uz cilvēku dzīvības drošību jūrā un aizsardzību.	Spēja identificēt un piemērot normatīvo aktu prasības attiecībā uz cilvēku dzīvības drošību jūrā, aizsardzību un jūras vides piesārņojuma novēršanu.	3. LKI
		Pareizi piemērot normatīvo aktu prasības attiecībā uz jūras vides piesārņojuma novēršanu.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības attiecībā uz jūras vides piesārņojuma novēršanu.		
4.23.	Veicināt personāla un kuģa drošību.	Pareizi izmantot atbilstošu drošības aprīkojumu un aizsarglīdzekļus.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Ugunsgrēku veidi un stadijas.	Spēja veicināt personāla un kuģa drošību saskaņā ar kuģošanas drošības un aizsardzības, kā arī darba drošības noteikumiem un kuģa procedūrām.	3. LKI
		Ievērot darba aizsardzības prasības, nodrošinot personāla un kuģa drošību.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Drošības aprīkojuma un aizsarglīdzekļu izmantošana.		
		Rīkoties ar elektriskām iekārtām un ierīcēm atbilstoši elektrodrošības prasībām.	Darba drošības prasības darba vietā un darbā ar rokas darbarīkiem un mērinstrumentiem. Elektrodrošības noteikumi.		
		Nekavējoties un pareizi noteikt ugunsgrēka veidu un apmēru.	Elektrotraumas un rīcība elektrotraumu gadījumā.		
		Ugunsgrēka gadījumā rīkoties atbilstoši situācijai un ugunsgrēka veidam.	Ugunsdrošība uz kuģa un ugunsgrēku dzēšanas metodes, tostarp gadījumā, ja ugunsgrēks saistīts ar degvielas un eļļošanas sistēmām.		
		Nekavējoties un pareizi rīkoties kuģa atstāšanas un glābšanās trauksmes laikā.	Izdzīvošanas paņēmieni jūrā. Individuālo glābšanās līdzekļu izmantošana.		

**5. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences**

Nr. p.k.	Uzdevumi	Prasmes un attieksmes	Vispārējās zināšanas	Kompetences (kvalifikācijas līmenis)	
5.1.	Lietot valsts valodu.	<p>Skaidri un saprotami sazināties latviešu valodā.</p> <p>Lietot un pareizi interpretēt nacionālās publikācijas un citus profesionālos izdevumus.</p>	<p><u>Lietošanas līmenī:</u> Latviešu valodas gramatika un pareizrakstība. Komunikācija latviešu valodā dažādās situācijās. Jūrniecības terminoloģija latviešu valodā.</p>	Spēja skaidri un saprotami sazināties latviešu valodā rakstiski un mutiski darba pienākumu veikšanā, pielietojot jūrniecības terminoloģiju.	3. LKI
5.2.	Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.	<p>Sagatavot pēc parauga dokumentus, izmantojot biroja lietojumprogrammas.</p> <p>Strādāt ar speciālajām lietojumprogrammām.</p> <p>Sazināties, izmantojot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.</p> <p>Ievērot informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lietošanas drošību un kiberhigiēnu.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Datoru un biroja tehnikas uzbūve un darbības principi. Kiberapdraudējuma veidi uz kuģa. Kiberhigiēnas jēdziens un tās noteikumi.</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u> Biroja un speciālo lietojumprogrammu pielietošanas jomas un funkcionalitāte. Informācijas un komunikāciju tehnoloģiju lietošanas un drošības noteikumi.</p>	Spēja efektīvi un droši lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas darba pienākumu veikšanā.	3. LKI
5.3.	Piemērot matemātikas un dabaszinību pamatprincipus un paņēmienus.	<p>Risināt praktiskus matemātiskus uzdevumus.</p> <p>Risināt praktiskus fizikas uzdevumus.</p>	<p><u>Izpratnes līmenī:</u> Matemātiskās loģikas un analītikas principi. Fizikālās parādības un procesi, kā arī to cēloņi un likumsakarības. Vienkāršu fizikālu problēmu risināšanas metodes. Ķīmiskās parādības un procesi, kā arī to cēloņi un likumsakarības. Vielu ķīmiskās īpašības un ķīmisko</p>	Spēja risināt praktiskus uzdevumus matemātikā un dabaszinībās darba pienākumu veikšanā, veicot vienkāršus matemātiskus aprēķinus, izmantojot mērinstrumentus un izprotot fizikālos un ķīmiskos procesus.	3. LKI

		Risināt praktiskus lietišķās ķīmijas uzdevumus.	reakciju veidi. Korozijas veidi un aizsardzības metodes. Degvielas, eļļas un ūdens kvalitātes kontroles metodes. <u>Lietošanas līmenī:</u> Matemātisko mērījumu un aprēķinu metodes un to pielietošanas principi. Vienkārši algebriski un ģeometriski mērījumi un aprēķini. Mērinstrumentu izmantošanas principi. Mērvienību pielietošana un pārveidošana.		
5.4.	Sadarboties un ievērot profesionālās saskarsmes principus.	Ievērot sociālās un ētikas normas. Efektīvi komunicēt multikulturālā vidē. Strādāt individuāli un komandā.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Efektīvas komunikācijas metodes. Konflikti un to risinājumu metodes. Dažādu kultūru raksturīgās iezīmes. Individuālā un komandas darba principi. <u>Lietošanas līmenī:</u> Ētikas normas un to piemērošana. Sociālās normas un to piemērošana.	Spēja ievērot labas saskarsmes principus, sadarbojoties un strādājot multikulturālā vidē.	3. LKI
5.5.	Pilnveidot profesionālo kvalifikāciju.	Sekot līdzi aktualitātēm nozarē. Apgūt nepieciešamos mācību kursus kvalifikācijas uzturēšanai un pilnveidošanai.	<u>Izpratnes līmenī:</u> Nozares informācijas pieejamība. Mācīšanās stratēģijas. Mācību un karjeras plānošana. Profesionālās karjeras izaugsme un tās nozīme.	Spēja izvērtēt iegūtās zināšanas un prasmes un patstāvīgi pilnveidot profesionālo kvalifikāciju, regulāri iepazīstoties ar nozares jaunumiem.	3. LKI
5.6.	Ievērot darba tiesisko attiecību normas.	Piemērot starptautiskos un nacionālos normatīvos aktus darba tiesisko attiecību jomā. Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	<u>Lietošanas līmenī:</u> Starptautisko un nacionālo normatīvo aktu prasības attiecībā uz darbu jūrniecībā un darba tiesībām. Darba devēja un darbinieka tiesības, pienākumi un atbildība.	Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.	3. LKI

Vispārīga informācija	
Profesijas standarta iesniedzējs	<p>Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība.</p> <p>Profesijas standarta izstrādes darba grupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Roberts Gailītis – eksperts, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vadītājs; – Edijs Štāls – eksperts, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vecākais inspektors; – Elīna Strode – eksperte, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vecākā inspektore; – Kalvis Innuss – eksperts, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra vadītāja vietnieks; – Andrejs Umbraško – eksperts, Latvijas Tirdzniecības flotes jūrnieku arodbiedrības viceprezidents; – Jāzeps Spridzāns – moderators, Latvijas kuģu kapteiņu asociācijas prezidents; – Lana Giptere – moderatora asistente, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra lietvedības sekretāre.
Profesijas standarta ekspertu darba grupa	<ul style="list-style-type: none"> – Andris Bartkevičs, Satiksmes ministrijas VAS "Latvijas dzelzceļš" Personāla direkcijas Personāla atalgojuma un attīstības daļas galvenais speciālists mācību jautājumos; – Roberts Gailītis, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vadītājs (iesniedzējs); – Normunds Taurītis, VAS "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra Konvencionālās uzraudzības daļas vecākais inspektors; – Agris Ruperts, Profesionālās izglītības kompetences centra "Liepājas Valsts tehnikums" direktors; – Ieva Suškeviča, VISC Profesionālās izglītības departamenta Profesionālās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vecākā referente
Profesijas standarta NEP atzinums	16.05.2019.
Profesijas standarta saskaņošana PINTSA	12.06.2019.
Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas	13.12.2017. (profesijas standarts Kuģa vadītāja uz kuģiem līdz 50 BT profesijas standarts)